

ಸುಕ್ರಜ್ಞಿ ಜೊತೆಗೊಂದು
ಸಾಯಂಕಾಲ

ಹಾಲಕ್ಕಿ ಹಾಡಿಗೆ ಹಗಲಲ್ಲೇ ಬೆಳದಿಂಗಳು

ಸುಕ್ರ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಡಗೇರಿಯವರು. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಜಾನಪದ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜೀವನವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜೀವತಳಿದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ಹಾಡುಗಳು ಅಜ್ಜಿಯ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದ್ದು, 'ಹಾಲಕ್ಕಿ ಹಾಡುಗಳ ಕೋಗಿಲೆ' ಎಂದವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಗಂಡನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಕುಡಿತದ ವಿರುದ್ಧ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯದು. ಆ ಆಂದೋಲನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಲವು ಸಾರಾಯಿ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮುಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಜೀವನು ವಿ ಅಜ್ಜಿ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ? ಯುವ ಕಥೆಗಾರ ಪ್ರಸಾದ್ ಶೆಣೈ ಆರ್.ಕೆ. ತಾವು ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಕಥನವನ್ನು 'ಸುಧಾ'ಕ್ಕಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಸುಕ್ರಜ್ಞಿ ಮಧ್ಯಪಾನದ ವಿರುದ್ಧ ದನಿಯತ್ತಿದವಳು. ಹಾಲಕ್ಕಿ ಜನಾಂಗದ ಗಂಡಸರು ರಟ್ಟೆ ಮುರಿದು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಊರಿಗೇ ಊರೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಕ್ರಜ್ಞಿ ಮಧ್ಯಪಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಒಂದಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಹೋರಾಟದ ಘೋಷಣೆ ಮೊಳಗಿಸಿದಳು. ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಲಿಕ್ಕರ್ ಮಾಫಿಯಾವನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ಗಂಡಸರನ್ನು ಕುಡಿತದಿಂದ

ವಿಮುಖಳಾಗುವಂತೆ ಅವಳು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಪರೂಪದ್ದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟ, ತನ್ನೂರಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುವ ಯೋಜನೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಹೋರಾಡಿದ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯು ಅಂಕೋಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪದ್ಧತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಗೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಿಶಸ್ತಿ ಯಾವುದರ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನೂರಿನ ಮಣ್ಣು, ನೆಲ, ಜಲ, ಜನರ ಜೀವನವೇ ದೊಡ್ಡದು

ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಗೆ' ಎಂದು ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಪರಿಸರ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಕಲಾವಿದ ದಿನೇಶ ಹೊಳ್ಳೆ. ಅವರು ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು, ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ, ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಗಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯ ಕತೆ ಹೇಳುವಾಗೆಲ್ಲ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಆಸೆ ನಂಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯ್ತು.

ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಅಂಕೋಲೆಯ ಬಡಗೇರಿಗೆ ತಲುಪಿದ್ದೆವು. 'ನೋಡಿ ಇದೇ ಸುಕ್ರಜ್ಞಿಯ ಮನೆ' ಎಂದು ಹಾಲಕ್ಕಿ ಕೇರಿಯೊಂದರ ಎದುರು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಹೊಳ್ಳರು.

ಆ ಕೇರಿಯಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಚಂದ ಅಂತೀರಿ,